

truševski εις την πρώτην χώραν γράφει «λαμβικόν. Καί στηριζει μὲν τὴν μεταβολὴν τῆς γραφῆς εις τὸ ὅτι εις τὸν Paris. 1741 καὶ τινὰ ἄλλα χειρόγραφα ἀπαντᾷ ἡ γραφὴ *λαμβιον*, σημειώνει. ὁμως ὅτι διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ προτεινομένης διορθώσεως προκύπτει «περίοδος καλῶς συντεταγμένη ἐξ ἐπόψεως ὕφους». Ὅμοίως ἐν 1448 b 38 ὡσπερ «Ἰλιάς καὶ ἡ Ὀδύσεια» ἀποκαθιστᾷ τὸ πρὸ τῆς λέξεως «Ἰλιάς» ἄρθρον ἢ, ὅπερ ὑποθέτει ἐκπεσόν λόγῳ τοῦ ὅτι προσέφερετο κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἀντιγραφῶν ὅπως καὶ τὸ εἰ τοῦ Ἰλιάς «ὡσπερ <ἢ> Ἰλιάς καὶ ἡ Ὀδύσεια». Περὶ τῶν διορθώσεων τοῦ εἵδους τούτου παρατηροῦμεν γενικῶς ὅτι ἡ παραδοχὴ τῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς γενικῆς μας τοποθετήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐγράφη πρωταρχικῶς ἡ «Ποιητικὴ». Εἶναι δυνατόν αἱ περὶ τὸ ὕφος ἀμέλειαι νὰ ὑπῆρχον εις τὸ ἀρχικόν κείμενον, ἂν τοῦτο ἀποτελῆ καταγραφὴν προφορικῶν παραδόσεων. Περὶ τοῦ ζητήματος ὁμως τούτου θὰ καταστῆ δυνατόν νὰ μορφώσωμεν γνώμην μετὰ τὴν περάτωσιν τῆς ὅλης ἐπὶ τοῦ κειμένου κριτικῆς ἐργασίας τοῦ Μ. Petruševski. Ἐκ τῶν δειγμάτων ὁμως, ἅτινα παρέσχεν εις ἡμᾶς μέχρι τοῦδε ὁ Γιουγκοσλάβος φιλόλογος, δυνάμεθα νὰ εἴμεθαι βέβαιοι ὅτι ἡ ἐργασία του ἀποτελεῖ σημαντικώτατον σταθμὸν διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀριστοτελικῆς «Ποιητικῆς».

Κ. Δ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗΣ

* * *

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Θ. ΠΙΤΣΙΝΟΥ, *Τὰ ἀναλυτικὰ καὶ ὠρολόγια προγράμματα τῶν Γυμνασίων (Κωδικοποίησις)* σ. 287, Ἀθῆναι, 1963.

Τὸ ἔργον τοῦτο, ὅπερ τίθεται εις τὴν διάθεσιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν, πρόκειται ἀναμφιβόλως νὰ καλύψῃ τὴν ὑφισταμένην μέχρι τοῦδε σημαντικὴν ἔλλειψιν.

Ἡ ἀνεύρεσις τῶν Β. Διαταγμάτων τῶν περιεχόντων τὰ τῶν ἀναλυτικῶν προγραμμάτων δὲν εἶναι πάντοτε εὐχερής. Καὶ αὐτοὶ οἱ εἰς τὰ κεντρικὰ Γυμνάσια ὑπηρετοῦντες καθηγηταὶ δὲν δύνανται κατὰ τὰς ἐκάστοτε ἐμφανιζομένας ἀνάγκας νὰ ἔχωσι πρόχειρα τὰ σχετικὰ Β. Διατάγματα.

Ἡ μεθοδικότης μετὰ τῆς ὁποίας ἐγένετο ἡ διάρθρωσις τῆς περιεχομένης ὕλης, ἐπιτρέπει τὴν ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου ἐνημέρωσιν τοῦ ἐνδιαφερομένου.

Ὁ προτασόμενος πίναξ παρέχει ἀπόλυτον εὐχέρειαν εις τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ ζητουμένου. Διὰ τῶν παραπομπῶν καὶ τῶν σημειώσεων ὑποβοηθεῖται σημαντικῶς ἡ μελέτη τῶν προγραμμάτων. Δύναται ἐπίσης νὰ λεχθῆ ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ ἕνα πρόχειρον ἀπλοῦν βόηθημα, εις τὸ ὅποιον θὰ ἀνατρέχῃ τις διὰ νὰ ἐνημερωθῆ ἐπὶ θεμάτων ἀναγομένων εις τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας τῆς διδακτικῆς διαδικασίας καὶ τῆς λειτουργίας τοῦ σχολείου καθόλου, ἀλλὰ ἔχει καὶ σοβαρωτέραν ἀποστολὴν. Ἐπιτρέπει τὴν ἐνατένισιν τῆς διδακτέας ὕλης κατὰ κλάδους καὶ ἐν τῷ συνόλῳ τῆς. Παρέχει εὐχέρειαν συγκρίσεων καὶ θὰ ἀποτελέσῃ προφανῶς ἀξιόλογον βοήθημα διὰ τοὺς συντάκτας μελετῶν ἀναφερομένων εις προβλήματα διδακτικῆς. Διὰ τῆς βοήθειας τοῦ ἔργου τούτου εἶναι δυνατόν εις τοὺς βουλομένους ἐκ τῶν διδασκόντων, ἀμέσως μετὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προγράμματος τοῦ σχολείου των, νὰ προβαίνωσιν εις τὴν κατὰ κλάδους διάρθρωσιν τῆς ὕλης, τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ διδάξωσι καὶ νὰ σχεδιάζωσι σχετικὸν διάγραμμα. Περιττὸν βεβαίως νὰ τονισθῆ ὅτι ἡ κωδικοποίησις τῶν προγραμμάτων ἀποτελεῖ αὐθεντικὴν πηγὴν κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς Ἱστορίας τῆς Διδακτικῆς.

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΚΟΥΤΣΙΑΙΕΡΗΣ